

Przydomowe kompostowanie odpadów organicznych

Efektym naszego codziennego bytowania są między innymi bioodpady, w tym odpady kuchenne, resztki pożywienia. Składają się one z materii organicznej, która powstała w wyniku pobierania przez organizmy żywe substancji odżywczo-budulcowych znajdujących się w glebie.

Proces pobierania z gleby tych składników narusza delikatną równowagę, panującą w tym elemencie środowiska. Przywrócenie równowagi polega na oddaniu glebie wcześniej pobranych składników. Najbardziej właściwym sposobem tego "oddawania" jest kompostowanie odpadków organicznych, aby substancje wcześniej pobrane wróciły do gleby w sposób zbliżony do naturalnych procesów przyrodniczych.

Fot. 1. Kompostując bioodpady przyczyniamy się do ponownego wprowadzenia substancji organicznych do zamkniętego obiegu materii

Jest to sposób prosty, przyjazny dla środowiska i uczący szacunku dla natury. Szkodliwe dla środowiska jest spalanie chwastów, resztek roślin i innych materiałów organicznych - dymy z tego spalania zawierają nawet dioksyny, jedne z najsilniejszych trucizn.

Wszyscy, którzy mają szczęście mieszkać "blisko" naturalnego środowiska (wieś, domy wolnostojące, itp.), aby zasłużyć sobie na miano przyjaznych dla środowiska, powinni posiadać przydomowe kompostowniki. Rodzi to także konieczność odkładania w domu do osobnego pojemnika odpadków organicznych, które stanowią ponad 35 % domowych śmieci. Osobny pojemnik na bioodpady w naszych z reguły ciasnych mieszkaniach wymaga sporego poświęcenia - ale jest to najprostszy, skuteczny i ważny środek do realizacji indywidualnego programu ochrony środowiska. Również ambicją tych którzy posiadają działkę na "ogródkach działkowych" powinno być posiadanie kompostownika do którego oprócz odpadów zielonych z działki trafiać powinny przynieszone z domu odpady kuchenne.

Korzyści

Kompostując domowe bioodpady zmniejszamy ilość odpadów trafiających na składowisko,

zmniejszamy także uciążliwość odpadów dla otoczenia. Śmieci bez wilgotnych bioodpadów nie zagniwają, co zmniejsza ich nieprzyjemny zapach. Przyczyniamy się także do ponownego wprowadzenia substancji organicznych do zamkniętego obiegu materii w środowisku naturalnym.

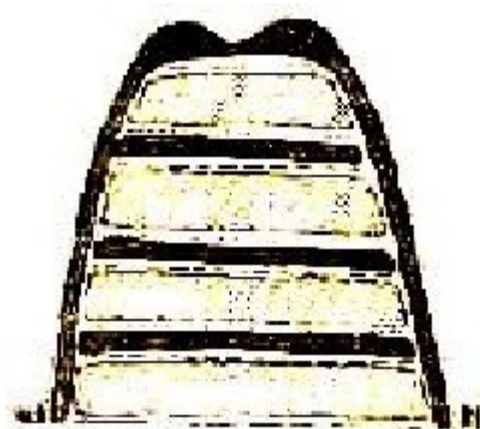
Odpady organiczne dołożone do kubła przy posesji na której są sprzyjające warunki do przydomowego kompostowania - to albo wyraz braku troski o środowisko mieszkających tam osób, albo nieświadomość przez nich faktu, że nasze indywidualne postępowanie może być rozstrzygające w batalii o zachowanie równowagi ekologicznej dla przyszłych pokoleń.

Organizacja kompostowania

Kompostowanie najlepiej prowadzić w miejscach osłoniętych od wiatru i zacienionych. Miejsce takie zapewni mniejszą utratę wilgotności kompostu. W okresie upałów stos kompostowy należy polewać wodą, aby był prawidłowo nawilgocony. W warunkach ogrodowych proces kompostowania może przebiegać w pryzmach lub w ażurowych kompostownikach.

Jak prawidłowo zbudować pryzmę?

Na glebie układamy 20-cm warstwę połamanych gałęzi - zapewni to dobre przewietrzanie pryzmy od spodu. Następnie nasypujemy warstwę materiału, którego zadaniem będzie pochłanianie wody z cenną zawartością substancji mineralnych wymywanych z górnych warstw pryzmy kompostowej. Może to być torf, słoma lub już rozłożony kompost. Później układamy kolejne nagromadzone stopniowo warstwy odpadów organicznych z domu i ogrodu. Warstwy te można przekładać niewielką ilością ziemi ogrodowej lub torfu.

Fot. 2. Pryzma kompostowa

Jak zbudować kompostownik?

Dla zapewnienia dobrego dostępu powietrza do pryzmy, najlepiej jest wykonać trzy ściany kompostownika z drewnianych żerdzi. Po wkopaniu do ziemi czterech pionowych narożników, żerdzie stopniowo układamy wraz ze wzrostem wysokości pryzmy. Jeden bok bez żerdzi umożliwia nam swobodny dostęp do pryzmy kompostowej. Można też zastosować gotowy estetyczny kompostownik, który można nabyć w niektórych sklepach ogrodniczych, wykonany najczęściej z tworzyw sztucznych. Jest to jednak urządzenie stosunkowo kosztowne (od 150 do 300 zł).

Fot. 3. Kompostownik drewniany

Co kompostować?

Wszystkie materiały organiczne:

odpady kuchenne - pozostałości po warzywach i owocach, inne resztki żywności (także skorupki jaj), pozostałości po parzeniu kawy i herbaty (zużyte filtry do kawy, torebki po herbacie),

odpady z ogrodu - świeże i suche liście (poza liśćmi orzecha włoskiego), skoszoną świeżą trawę i siano, słomę, chwasty, resztki roślin posprzątane z grządek, obornik, drobne gałązki.

W niedużej ilości można dodać do kompostu trociny i popiół drzewny. Najlepiej aby kolejne warstwy pryzmy były mieszankami powyższych składników. Błędem jest układanie zbyt grubej warstwy świeżo ściętej trawy i innych zbitych materiałów - utrudnia to dostęp powietrza do pryzmy przez co pogarsza się wydajność i jakość procesu kompostowania.

Dlatego też nie powinno się także ubijać kolejnych warstw składników kompostu nakładanych na przymę.

Stosowanie kompostu

Dojrzały przerobiony kompost (proces trwa najczęściej około roku), ma brunatną barwę i wydziela przyjemny zapach zbliżony do leśnej próchnicy. Kompost rozprowadzamy w ogrodzie na powierzchni gleby i mieszamy go z 10-centymetrową warstwą ziemi lub rozprowadzamy go cienką warstwą po trawniku. Kompostem nigdy nie przenawozimy gleby - każda jego dawka jest dobrodziejstwem dla jej żyzności. Taka ekologiczna gospodarka bioodpadami to zdrowy ogród - a więc zdrowe warzywa, owoce i piękne trawniki.